

NAČRTA RAZVOJNIH PROGRAMOV OBČINE STRAŽA

za obdobje od 2013 do 2016

1. Obseg in priprava načrta razvojnih programov

NRP občinskega proračuna je **sestavni del proračuna in predstavlja njegov tretji del**, v katerem so odhodki proračuna prikazani v obliki konkretnih projektov oziroma programov, za katere je načrt financiranja prikazan za prihodnja štiri leta. NRP tako predstavlja investicije in druge razvojne projekte ter državne pomoči v občini v štiriletnem obdobju oziroma do zaključka posameznega projekta. S tem dokumentom je v proračunsko načrtovanje vneseno večletno planiranje izdatkov za te namene. V NRP so torej vključeni odhodki, ki odražajo razvojno politiko občine (iz dokumentov dolgoročnega razvojnega načrtovanja).

Podrobnejša vsebina NRP je predpisana v 42. členu Uredbe o dokumentih razvojnega načrtovanja in postopkih za pripravo predloga državnega proračuna in proračunov samoupravnih lokalnih skupnosti, v 43. in 44. členu pa načrtovanje obremenitev proračuna in finančnih načrtov v naslednjih letih ter pogoji za uvrstitev projektov v NRP.

NRP izkazuje načrtovane izdatke proračuna za investicije in državne pomoči ter druge razvojne projekte in programe v prihodnjih štirih letih, ki so razdelani po:

- posameznih projektih ali programih neposrednih uporabnikov,
- letih, v katerih bodo izdatki za projekte ali programe bremenili proračune prihodnjih let in
- virih financiranja za celovito izvedbo projektov ali programov, ločeno za občinske vire in druge vire (državni proračun, ostali sofinancerji) in se prikažejo po programski in ekonomski klasifikaciji.

Glede na programsko klasifikacijo se načrt razvojnih programov prikaže po področjih proračunske porabe, glavnih programih in podprogramih, ki jih sestavljajo projekti.

Glede na ekonomsko klasifikacijo se v načrt razvojnih programov občinskega proračuna obvezno vključijo izdatki, ki spadajo v naslednje skupine oziroma podskupine kontov:

- 42 – Investicijski odhodki (vključno s finančnim najemom),
- 43 – Investicijski transferi,
- 41 - Tekoči transferi (410 – Subvencije – del, ki predstavlja državno pomoč).

Lahko pa so vključeni tudi drugi izdatki, ki so potrebni za izvedbo projekta in se izkazujejo na drugih kontih.

V NRP je potrebno zajeti vse naložbe v osnovna sredstva, za katere se izdatki vodijo v okviru skupine kontov 42 – Investicijski odhodki oziroma podskupine kontov 420 – Nakup in gradnja osnovnih sredstev in 431 - Investicijski transferi pravnim in fizičnim osebam, ki niso proračunski uporabniki ter 432 – Investicijski transferi proračunskim uporabnikom. Investicijski odhodki so sredstva, ki so namenjena povečanju ali ohranjanju stvarnega premoženja države oziroma občine in drugih uporabnikov enotnega kontnega načrta, ki povečujejo ali ohranjajo vrednost opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih dolgoročnih sredstev v njihovih bilancah stanja (sredstva za gradnjo in nakup poslovnih prostorov in zgradb, nakup opreme, prevoznih sredstev ter drugih osnovnih sredstev, sredstva za rekonstrukcije, modernizacije in adaptacije ter sredstva za investicijsko vzdrževanje objektov, opreme in podobno). Investicijski transferi so odhodki, ki so namenjeni plačilu investicijskih odhodkov prejemnikov sredstev za nakup ali gradnjo opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih dolgoročnih sredstev ter za njihovo vzdrževanje in obnovo (namenska sredstva državnega oziroma občinskega proračuna drugim ravnam države, javnim podjetjem, javnim zavodom, javnim skladom in agencijam, privatnim podjetjem in posameznikom

ter zasebnikom in drugim izvajalcem javnih služb...). Med investicijske izdatke se ne štejejo stroški študij, ki se ne nanašajo na konkretno osnovno sredstvo.

V NRP se načrtuje vsak projekt **kot celota tj. v skupni vrednosti** predvidenih in že realiziranih izdatkov **v celotnem obdobju trajanja** ter s finančno konstrukcijo, ki jo sestavljajo sredstva iz proračuna ter iz drugih virov potrebnih za financiranje izvedbe projekta. Vsak projekt mora biti utemeljen z načeli učinkovitosti in gospodarnosti.

Podatki o projektih so v NRP torej prikazani s celotno vrednostjo projektov ter načrtovanimi viri financiranja za njihovo izvedbo in sicer po posameznih letih tj. za proračunsko leto, na katerega se proračun nanaša in za naslednja tri leta ($n + 3$); za projekte, ki se nadaljujejo v naslednja leta, pa je predstavljen še seštevek potrebnih sredstev za obdobje do predvidenega zaključka financiranja posameznega projekta. Ob pripravi oziroma spremembi posameznih letnih proračunov se NRP v tem delu dopolni ter potrdi za naslednje štiriletno obdobje.

Pri načrtovanju projektov se praviloma najprej zagotovi vire za projekte in programe, ki so v izvajanju, preostala predvidena sredstva pa se nameni za projekte in programe, ki se jih v NRP uvršča na novo in se bodo začeli izvajati v naslednjem planskem obdobju (v pripravi).

V procesu priprave NRP se torej izhaja iz projektov, ki so vanj že vključeni (obstoječi, veljavni projekti), kjer se najprej uskladi podatke o projektih z dejanskim stanjem, zatem pa obstoječe načrte financiranja teh projektov prilagodi novim proračunskim okvirom. Če je ob pripravi proračuna na razpolago manj sredstev, kot je potrebnih za izvedbo in dokončanje projektov, je treba najprej izdelati analizo, na podlagi katere se določi, katerega od projektov oziroma programov je smiselno ukiniti ali terminsko podaljšati, katerega pa je treba izvajati skladno s planom v okviru letnega proračuna. Šele po ureditvi podatkov o projektih v izvajanju, se v NRP lahko uvrstijo tudi novi projekti, pri čemer je potrebno poleg opredeljenih prioritet ter razpoložljivih virov sredstev upoštevati tudi osnovne pogoje uvrstitve v NRP.

Poseben segment načrta razvojnih programov predstavljajo projekti in programi, za katere je predvideno sofinanciranje iz sredstev skladov kohezijske politike Evropske unije ter drugih evropskih virov, ki so namenjena za posamezne razvojne prioritete. To so projekti, ki izhajajo iz dolgoročne razvojne strategije, ki jo med drugim za obdobje 2007-2013 opredeljujejo tudi prioritetni programi oziroma projekti v Nacionalnem strateškem referenčnem okviru in na podlagi katerih se oblikujejo operativni programi, kakor tudi nacionalni strateški načrt razvoja podeželja. V letu 2014 se predvideva nova programska shema 2014-2020. Za načrtovanje teh sredstev so v NRP državnega proračuna oblikovani evidenčni projekti na ravni prednostnih usmeritev iz operativnih programov, ki se po objavljenem izboru projektov dodelijo konkretnim, na primer na razpisih izbranim projektom. Finančna konstrukcija teh posameznih projektov mora izhajati iz celotne vrednosti projekta in predvideti tudi vire za ostale stroške, tj. tiste, ki niso upravičeni stroški po pravilih financiranja projektov iz skladov Evropske unije.

Za vse projekte občin, ki se (so)financirajo tudi iz virov državnega proračuna pa velja, da morajo biti sestavni del NRP državnega proračuna, podatki pa usklajeni s tistimi v proračunu občine. Ministrstvo, pristojno za finance, namreč pripravi predlog načrta razvojnih programov državnega proračuna v postopku usklajevanja državnega proračuna na podlagi podatkov neposrednih proračunskih uporabnikov državnega proračuna, ki so predhodno usklajeni na ravni pristojnega predlagatelja finančnega načrta in po predhodni uvrstitvi projektov v NRP občinskega proračuna, skladno z ZFO-1. Pri pripravi občinskega proračuna je potrebno projekte, ki se sofinancirajo z evropskimi sredstvi, prednostno uvrstiti v NRP.

V primeru, da je občina vključena tudi v programe državnih pomoči, uvrsti te projekte v NRP ob upoštevanju postopka, ki je opredeljen v ZSDrP.

Pri sprejemanju odločitev v primerih investicijskih projektov, se uporabljajo določila Uredbe o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ. Poleg opredelitve osnovnih pojmov (npr. analiza stroškov in koristi, investicije, investicijski stroški, ocena vrednosti projekta, projekt, idr.) ta predpis določa tudi vrste investicijske dokumentacije. Med **investicijsko dokumentacijo** štejemo DIP, PIZ in IP oziroma drug dokument, ki ga je v času načrtovanja investicije potrebno pripraviti ter obravnavati v skladu z UEM oziroma področnimi metodologijami. Investitor v fazi načrtovanja v investicijski dokumentaciji (ne glede na področje, v katero spada posamezna investicija) predvsem:

1. določi cilje investicije,
2. pripravi predloge različnih variant za doseg določenih ciljev (glede na lokacijo, vire financiranja, vrsto tehnologije, način izgradnje kot npr. fazna izgradnja, itd.),
3. opredeli investicijske stroške oziroma izdatke ter tudi stroške in koristi, ki bodo nastali v fazi delovanja, torej za celotno ekonomsko dobo projekta,
4. ugotovi upravičenost posameznih variant,
5. ugotovi občutljivost posameznih variant (glede na kritične parametre projekta, kjer je zanesljivost projekcij najmanjša) in
6. izbere optimalno varianto.

Podatkovna podlaga za pripravo investicijskega dokumenta je med drugim lahko:

- projektna in druga dokumentacija (tehnično-tehnološki projekt, idejna zasnova, idejni projekt, projekt za pridobitev gradbenega dovoljenja, idr., kakor jih določa zakonodaja s področja graditve objektov),
- raziskovalne in druge študije, raziskave povpraševanja, tržne analize oziroma ostale strokovne analize, vključno analize vrednotenja že izvedenih projektov,
- statistični podatki ter študije in analize uradnih institucij (npr.: trendi o številu in strukturi prebivalstva, analize in projekcije razvoja posameznih področij/dejavnosti, makrofiskalni scenariji, itd.).

Vrste investicijske dokumentacije so:

Dokument identifikacije investicijskega projekta (DIP) je osnovni dokument, s katerim investitor oziroma proračunski uporabnik evidentira investicijske potrebe in namere ter prikaže osnovne podatke o projektu, odgovorna oseba pa odloči o tem, ali se nadaljuje postopek priprave investicijske dokumentacije - je torej podlaga za odločitev o nadaljnjih aktivnostih pri izvedbi posamezne investicije. Predstavlja izhodišče za planiranje potrebnih sredstev v okviru proračuna in torej tudi za spremljanje in nadziranje aktivnosti na projektu, saj je v njem določena opredelitev namena in ciljev ter tudi podane informacije o ocenjeni vrednosti projekta, strukturi virov financiranja, pričakovanih učinkih ter ostale podrobnosti o projektu, ki so potrebne, da odgovorni nosilci sprejmejo odločitev in s tem potrdijo, da se aktivnosti na projektu lahko nadaljujejo oz. se v določenih primerih projekt tudi začne izvajati. Obvezno se izdelava za vrednosti nad 500.000 EUR in tudi pri manjših vrednostih, kadar so investicijski projekti:

- tehnološko zahtevni,
- imajo v svoji ekonomski dobi pomembne finančne posledice (npr. visoke stroške vzdrževanja), ali so
- (so)financirani s proračunskimi sredstvi.

V primerih, ko je vrednost projekta pod 500.000 EUR, lahko DIP prevzame vlogo investicijskega programa, vsebina tega dokumenta pa mora biti smiselno prilagojena glede na obvezno določene vsebine IP in vključevati še analizo stroškov in koristi, predstavitev optimalne variante za izvedbo projekta ter prikaz rezultatov oziroma utemeljitev upravičenosti projekta.

Izhodišče za oceno vrednosti investicije je najmanj analiza vrednosti že izvedenih investicij oziroma druga verodostojna izhodišča; kadar je DIP v vlogi IP, je za projekte, ki vključujejo gradnje, izhodišče najmanj idejni projekt, za druge vrste projektov pa dokumentacija, ki temelji na pravilih stroke, v okvir katere spada konkretni projekt.

Kadar se predvideva, da se bo projekt izvajal v fazah, mora investitor oceniti vrednost celotnega projekta na podlagi razpoložljivih podatkov – pri čemer morajo biti faze opredeljene tako, da so funkcionalno, tehnično-tehnološko in finančno samostojne celote.

Tudi v primerih, ko PU obravnava skupino manjših investicij kot program, določi z DIP njegovo vsebino na podlagi analize stanja in iz nje izhajajočih potreb (npr. popis potrebnih del in opreme v okviru posodobitve prostorov v poslopju, kjer je sedež občine), jih ovrednoti in glede na prioritete določi časovni načrt aktivnosti, kar je podlaga za načrt financiranja.

Predinvesticijska zasnova (PIZ) se izdelava za projekte vrednosti nad 2.500.000 EUR (glej tabelo v nadaljevanju) zaradi obravnave variant izvedbe investicije, za katere je verjetno, da bi na ekonomsko, finančno, terminsko, tehnično ali z drugih vidikov sprejemljiv način izpolnile zastavljene cilje projekta. Pri tem se upošteva omejitve, ki jih določajo tehnične in finančne zmožnosti ter zakonski predpisi. V PIZ se na podlagi analize posameznih variant ter primerjave variant izbere optimalno, katera je potem predmet obravnave v IP; pomembno je, da se analizo in izbor najprimernejše variante izvede na primerljivih podlagah. Ena od obveznih variant je tudi možnost vključitve javno-zasebnega partnerstva.

Investicijski program (IP) je strokovna podlaga za odločitev o investiciji ter tisti dokument, na podlagi katerega se investitor odloči za izvedbo investicije. Ta dokument se obvezno pripravi za projekte z vrednostjo nad 500.000 EUR. Izhodišče za oceno investicije je pri gradbenih projektih projektna dokumentacija izdelana najmanj na nivoju idejnega projekta, pri drugih vrstah projektov pa glede na pravila stroke za zadevni projekt.

IP je tudi podlaga za primerjave načrtovanih rezultatov in učinkov z realizacijo glede na opredeljena merila ter izbrane kazalnike, tako v fazi izvedbe kakor doseganja rezultatov in učinkov investicije v fazi delovanja oziroma obratovanja.

Novelacija IP je potrebna, kadar se pričakuje večja odstopanja od plana v IP, t.j. če se vhodni podatki za investicijo toliko spremenijo, da to bistveno vpliva na učinke investiranja oziroma, če se vrednost investicije spremeni za več kot 20 %.

Študija izvedbe (ŠI) se izdelava najkasneje do začetka postopka javnega razpisa za izbor izvajalcev tj. do začetka izvajanja projekta. Vsebuje podrobni časovni načrt po aktivnostih v predvidenem času izvedbe projekta, organizacijske rešitve, idr. podrobnosti potrebne za nemoteno načrtovanje in spremljanje izvedbe projekta. Lahko je tudi sestavni del IP.

Pri tem je treba posebej poudariti, da je začetek izvedbe projekta določen z dnem podpisa sklepa o začetku postopka javnega naročila za izbor izvajalca.

Poročilo o izvajanju se pripravi najmanj enkrat letno, najkasneje pa ob zaključku leta ob poslovnem poročilu – pa tudi, če se predvideva, da bodo odmiki investicijskih stroškov večji od 20 %. Vsebuje primerjavo dejanske realizacije investicije s predvideno v IP, primerjavo dejanske porabe finančnih sredstev z načrtovano v IP ter vzroke morebitnih odstopanj. Njegov namen je pravočasno ugotavljanje odstopanj ter ukrepanje za njihovo odpravo. Ta dokument pa je tudi podlaga za pripravo predloga proračuna za projekte, ki se že izvajajo.

Poročilo o spremljanju rezultatov in učinkov se izdelava z namenom ugotavljanja in vrednotenja dejanskih učinkov z učinki, predvidenimi v IP. Pripravi se v okviru poslovnih poročil po zaključku izvedbe projekta in po koncu ekonomske dobe, njegov namen pa je, da se na ta način pridobivajo izkušnje ter podlage za izboljšave pri pripravi naslednjih (podobnih) investicij.

Investicijsko dokumentacijo pregleda in obravnava investitor, ter jo s sklepom **potrdi** – na podlagi preveritve, da je izdelana na ustreznih strokovnih izhodiščih in ocene, da bo investicija izvedljiva tako, kot je v dokumentu predvideno, da je skladna s strateškimi cilji, ter predstavljena skladno z metodologijo kot tudi z merili učinkovitosti področne metodologije, ki določa tudi normative in standarde za zadevno področje. Pisni sklep odgovorne osebe investitorja (praviloma določene s statutom občine) je obvezna priloga dokumenta identifikacije projekta oziroma predinvesticijske zasnove, investicijskega programa ali novelacije investicijskega programa. Kot sklep o potrditvi investicijske dokumentacije se ne štejejo izjave o vključenosti projekta v načrt razvojnih programov ali sklepi strokovnih komisij.

Z UEM so urejeni tudi primeri, ko:

- je ocenjena vrednost projektov nizka (pod 100.000 EUR) in se vsebina investicijske dokumentacije lahko prilagodi, torej ustrezno poenostavi,
- gre za več podobnih investicij ali druge smiselno povezane posamične ukrepe manjših vrednosti in se jih lahko združi v program oz. skupinski projekt, za katerega pa veljajo isti postopki in merila kot za posamičen investicijski projekt (kot na primer za investicijske aktivnosti, ki so potrebne za ohranjanje oz. vzdrževanje obstoječega obsega osnovnih sredstev za izvajanje nalog v okviru rednega programa dela), in sicer:
- načrt nakupov v obliki enoletnega ali večletnega programa (načrt, ki poveže različne investicije, npr. tiste manjših vrednosti), iz katerega mora biti razvidno, na kakšnih podlagah in izhodiščih (potrebah) planira PU dinamiko svojih investicijskih izdatkov ter katere so bile strokovne osnove za oceno vrednosti tega programa. Program načrtovanih manjših investicij za določeno obdobje je izhodiščni dokument za načrtovanje teh izdatkov, ki ga predhodno s pisnim sklepom potrdi odgovorni organ oz. njegov predstojnik. Prednost potrjenega večletnega programa je v tem, da omogoča nemoteno financiranje za več let in tako učinkovitejše izvajanje javnih naročil in nabav, skladno z možnostmi prevzemanja obveznosti v breme proračunov naslednjih let.
- načrt investicijskega vzdrževanja, saj je med delovanjem oz. obratovanjem potrebno zagotoviti sredstva za investicijsko vzdrževanje osnovnih sredstev. Investicijsko vzdrževanje zajema večja (občasna) popravila osnovnih sredstev z namenom obnoviti ali ohraniti funkcionalnost in podaljšati njihovo dobo koristnosti. Ti stroški povečujejo prihodnje koristi opredmetenega osnovnega sredstva in tudi njegovo nabavno vrednost. Ker je investicijsko vzdrževanje povezano z nastajanjem večjih stroškov, jih je potrebno planirati vnaprej. V tem se tudi razlikuje od tekočega vzdrževanja osnovnih sredstev, ki pomeni sprotno (redno) nego, zamenjavo manjših delov in popravila manjših vrednosti znamenom preprečiti, da pride do večjih okvar, stroški pa se obračunavajo sproti in v dejanski višini (materialni stroški). Za investicijsko vzdrževanje je potrebno izdelati enoletni ali večletni program (načrt investicijskega vzdrževanja). Program tovrstnih investicijskih aktivnosti, ki ga s pisnim sklepom potrdi odgovorni organ oz. njegov predstojnik, predstavlja osnovo za planiranje po letih oziroma prevzemanje obveznosti v breme proračuna v naslednjih letih.

Mejne vrednosti, ki v fazi priprave projekta določajo vrste investicijske dokumentacije glede na določila predhodno omenjene uredbe (UEM, 4. člen), so:

EUR	vrsta ID
pod 100.000	enostavni DIP
pod 300.000	DIP

med 300.000 in 500.000	DIP, (IP)
nad 500.000	DIP, IP
nad 2.500.000	DIP, PIZ, IP

Za investicije nad 2.500.000 EUR je torej pred začetkom izvedbe projekta obvezno treba izdelati poleg drugih vrst dokumentacije tudi PIZ, za investicije manjših vrednosti pa DIP in IP oziroma v določenih primerih le en dokument tj. DIP oziroma njegovo poenostavljeno verzijo (za vrednosti pod 100.000 EUR), ki vsebuje določene elemente IP.

Pri oblikovanju NRP je potrebno ločiti še med naslednjimi pojmi

1. Izvedljiv projekt je tisti projekt, za katerega se na podlagi strokovnih podlag ugotovi, da ga je mogoče uresničiti.
2. Potrjen projekt je projekt, ki je potrjen s sklepom nosilca projekta oziroma pri investicijskih projektih s sklepom investitorja ter pripravljen na podlagi predpisane investicijske dokumentacije, izdelane skladno z Uredbo o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ.
3. Veljaven projekt je projekt, ki je vključen v veljaven NRP.

Predlog NRP mora biti usklajen s predlogi finančnih načrtov neposrednih uporabnikov.

Če predlog NRP ni usklajen s proračunom, ga mora predlagatelj uskladiti s proračunom v 30 dneh po uveljavitvi proračuna, običajno pa se uskladi že v postopku sprejemanja proračuna.

Načrt razvojnih programov je obvezni – tretji del proračuna in mora biti sestavljen po pravilih, določenih v ZJF, kar omogoča APPrA-O.

2. Obrazložitev načrta razvojnih programov

Načrt razvojnih programov mora biti obrazložen po posameznih projektih oziroma državnih pomočeh, danih iz občinskega proračuna v okviru predloga obrazložitve finančnega načrta neposrednega uporabnika. V obrazložitvi načrta razvojnih programov morajo biti zajeti vsi načrtovani investicijski izdatki občine kot tudi morebitne nedokončane investicije občine. Potrebno je vključiti tudi tiste investicije, za katere ima občina sklenjene pogodbe o finančnem najemu (leasing) oziroma morebitne druge oblike zasebnih vlaganj.

Pri pripravi Načrta razvojnih programov Občine Straža za obdobje 2013 – 2016 smo izhajali predvsem iz smernic Regionalnega razvojnega programa za območje JV Slovenije in sprememb, ki jih predvideva pripravljen Občinski prostorski načrt Občine Straža. Upoštevana je bila področna in teritorialna uravnoteženost razvoja občine. Načrt razvojnih programov temelji predvsem na infrastrukturnem opremljanju občine, ki temelji zlasti pripravi na črpanju evropskih in državnih sredstev (Finančna perspektiva 2007-2013 ter Finančna perspektiva 2014-2020). Občina Straža se bo skušala vključiti in včlaniti z vlogami za kohezijska sredstva.

V projekt Hidravlične izboljšave in nadgradnja sistema pitne vode na Dolenjskem smo vključeni z rekonstrukcijo večjega dela primarnega in sekundarnega vodovodnega omrežja v dolini reke Krke ter obnovo in izgradnjo vodohranov. Sistem financiranja je v tem projektu je možnost sofinanciranja v višini 90% (65% kohezijski sklad, 25% državna sredstva). Gradnja naj bi se po planu začela predvidena v 2013 in trajala do 2015.

Prav tako pripravljamo vlogo za kohezijski projekt čiščenja odpadnih voda v aglomeraciji Vavta vas, ki izpolnjuje pogoje za kohezijski projekt ker ima več kot 2500 PPE. Zajema pa posodobitve in širitve kanalizacijskega omrežja Straže, Podgore, Vavte vasi in Rumanje vasi. Projekt izpolnjuje pogoje in je na Ministrstvu za okolje, kjer je dobil naziv: »Odvajanje in čiščenje odpadne vode v porečju reke Krke – 4 sklop Občina Straža«. Zanj že pripravljamo vlogo in se dogovarjamo o vsebini idejnega projekta. Tudi zanj je predvidena višina sofinanciranja v višini najmanj 85 % upravičenih stroškov.

Občina Straža je vključena Regijski razvojni projekt (RRP) tudi z investicijo v Kanalizacija Potok - Prapreče. Pridobili bomo 628.193,19 EUR evropskih sredstev za koriščenje v letu 2013. Ta sredstva naj bi pridobili na 6. Javnem razpisu RRP Razvoj regij Celotna investicija znaša nekaj manj kot milijon EUR.

V letu 2013 se bo začelo nadaljevanje rekonstrukcije državne regionalne ceste RC R2-419/1203 Straža-Nm od km 4.780 do km 4.980 od Cvetličarne v Straži mimo Lekarne do železniške proge. Planirano je vlaganje države. Sami bomo morali poskrbeti za svoj delež pri izgradnji komunalne in vodovodne infrastrukture ter javne razsvetljave.

Občina je v letu 2012 prijavila Osnovno šolo s telovadnico in vrtcem ter Zdravstveni dom na javni razpis za sofinanciranje operacij za energetske sanacije stavb, ki so v lasti lokalnih skupnosti, v okviru Operativnega programa razvoja okoljske in prometne infrastrukture za obdobje 2007-2013, ki ga je objavilo Ministrstvo za infrastrukturo in prostor. Projekt naj bi se začel izvajati v letu 2013.

Izvajamo tudi »Obnovo Zdravstvenega doma Straža«. Podpisali smo tudi pogodbo za izvajanje elektro in strojnih inštalacijskih del. Na razpisu Ministrstva za zdravje smo v letu 2011 pridobili 34.873 EUR in leta 2012 pričakujemo še 88.725 EUR kot Sofinanciranje investicije na primarni ravni zdravstvene dejavnosti. V letu 2012 smo se javili tudi na razpis za energetske obnove stavb, ki so v lasti lokalnih skupnosti.

Začeli bomo z ureditvijo površin za pešce in kolesarje Hruševca. Investicija se bo izvajala v letih 2013 in 2014.

Začeli bomo z izdelavo OPPN obvoznice Zalog in Centra Straža ter OPPN Straža – zahod in Dolenja Straža(v letih 2013 in 2014)

Predvidena so tudi sredstva za investicijsko vzdrževanje javnih poti, lokalnih cest, javne razsvetljave, ter ureditev pločnikov in kolesarskih stez. Dokončali bomo z pripravo dokumentacije za peš most čez reko Krko, ter skušali pridobiti zemljo in gradbeno dovoljenje.

Nadaljevali bomo z dejavnostmi, ki so povezane z dopolnjevanjem zaboju in urejanjem ekoloških otokov. Z ostalimi občinami v regiji bomo sodelovali pri investiciji CeROD II.

Za popolnitev osebne zaščitne opreme pri obeh prostovoljnih gasilskih društvih so v naslednjem obdobju NRP zagotovljena sredstva. Nadaljevali bomo z opremljanjem naših gasilskih društev in sodelovali z Gasilsko zvezo Novo mesto in Gasilsko reševalnim centrom Novo mesto.

V letu 2013 se predvideva tudi začetek ureditve Gospodarske cone Zalog-GJI. Predvideva se odkup nekaj zemljišč, začetek izgradnje javne razsvetljave, kanalizacije, vodovoda ter cestnega omrežja. Zaradi obsežnosti denarnih sredstev se bo investicija nadaljevala tudi v letih 2014 in 2015 oz. glede na povpraševanje o odkupih zemljišč v GC Zalog.

To je kratka predstavitev Načrta razvojnih programov. Podrobnejša predstavitev in členitev je prikazana v posameznih NRP.